

Jaarplan 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	05
Inleiding	06
Doel, Rol en Werkwijze	08
Programma Positieve Gezondheid	10
Programma Versterking Inwoners	12
Programma Arbeidsmarkt en Onderwijs	19
Afzonderlijke projecten	25
Programmaondersteuning	26

Voorwoord

Per 1 oktober 2019 ben ik officieel directeur van CMO Flevoland. De organisatie is een unieke combinatie van belangenbehartiging voor en dienstverlening aan zowel inwoners, als werkgevers, als overheden. Mijn doel is om die unieke combinatie in te zetten voor de doorontwikkeling van de sector zorg en welzijn in Flevoland. Voorwaardelijk voor een effectief functionerende sector is dat de belangen van deze verschillende groepen op zo'n manier in elkaars verlengde liggen dat ze elkaar versterken. Zo kunnen de inwoners van Flevoland hun leven inrichten met -als dat nodig is- de zorg en ondersteuning die daarbij past.

De afgelopen maanden ben ik met zoveel mogelijk mensen (intern en extern) om de tafel gegaan. Dat heeft een eerste beeld van waar we staan en een eerste analyse van

waar we naartoe kunnen opgeleverd.

Het is nog onvolledig en daardoor soms wellicht zelfs incorrect. Maar het inspireert me wél en met mij, merk ik, ook de mensen met wie ik mijn eerste beelden deel. Het daagt uit om stappen te zetten, om uit te proberen, om door te denken en om te toetsen. Dat is wat we in 2020 gaan doen. Dit jaarplan is een eerste aanzet tot doorontwikkeling van de organisatie. Ik wil alle mensen die nu al meegedacht hebben ontzettend bedanken voor hun ideeën en betrokkenheid. En ik wil alle mensen die nog niet meegedacht hebben uitdagen dat te doen. Veel leesplezier en hopelijk ook inspiratie gewenst.

**Mede namens ons team,
Eefke Meijerink
Directeur CMO Flevoland**

Inleiding

Voor u ligt het jaarplan voor 2020 en de daarbij behorende begroting van Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling in Flevoland (hierna: CMO Flevoland). CMO Flevoland bestaat uit Zorgbelang (cliënten- en patiënten ondersteuning), ZowelWerk (Werkgeversorganisatie voor de sector Zorg en Welzijn) en CMO Project en Advies (provinciaal bureau voor het brede sociaal domein).

Het brede sociaal domein en de sector zorg en welzijn zit midden in een grote transformatie. Inwoners worden steeds meer betrokken bij de manier waarop gemeenten en organisaties hun beleid invullen en uitvoeren. Van inwoners wordt ook een actievere opstelling verwacht. CMO Flevoland levert hieraan vanuit zowel inwonersperspectief als werkgeversperspectief een bijdrage. Want krachtige samenwerking tussen overheden, organisaties en inwoners leidt tot een krachtige samenleving.

De transformatie kan ook beschouwd worden in het licht van institutionele vernieuwing. Overheden hebben nieuwe rollen gekregen en dat betekent dat de organisaties daaromheen zich daar opnieuw toe moeten verhouden. Zo ook CMO Flevoland. Komend jaar is daarom een ontwikkeljaar voor ons en ons jaarplan is door die bril geschreven. Doorontwikkeling en herpositionering van de organisatie staat centraal. Het gaat over de rol die wij pakken en de inhoudelijke invulling daarvan. In dit

jaarplan presenteren we onze eerste ideeën hierover. Dat doen wij op hoofdlijnen om zo ruimte te houden voor verdere uitwerking, ontwikkeling en bijsturing samen met onze stakeholders.

De organisatie heeft een nieuw management dat ook intern wil inzetten op een versterking van de organisatie. De drie onderdelen worden steviger verbonden. Zo ontstaat voor de stakeholders van alle drie de onderdelen grotere meerwaarde.

In het coalitieakkoord 2019-2023 van de Provincie Flevoland is opgenomen dat de effectiviteit van onze organisatie geëvalueerd wordt. Dit onderzoek gaat over de rol en positionering van CMO Flevoland in relatie tot de rol en positionering van de provincie en zoekt zowel in op de toekomstige inhoudelijke samenwerking als op het samenwerkingsproces. Wij gaan deze evaluatie benutten als een vliegwiel voor onze doorontwikkeling. In het najaar van 2020 moet de evaluatie zijn afgerond. Zo werken we in 2020 toe naar een meerjarenplan voor onze organisatie.

→ Leeswijzer

We gaan eerst in op onze rol en werkwijze en vervolgens op de inhoudelijke programma's, deelprogramma's en projecten. Tot slot lichten we toe hoe we onze programmatische werkwijze structureel willen versterken met het ontwikkelen van vier organisatie brede inhoudelijk ondersteunende functies.

Doel, Rol en Werkwijze

Op basis van eerste gesprekken met onze stakeholders schetsen wij een toekomstbeeld voor onze organisatie. In 2020 zetten we de eerste stappen naar dat toekomstbeeld. Dat doen we als een lerende organisatie die steeds een beetje schaaft en bijstelt. Zodat het haalbaar en uitvoerbaar is en aansluit bij de behoeften van onze stakeholders.

→ Waar willen we naartoe?

Als een *frisse strategische regionale partner* voor de provincie, gemeenten en organisaties richten we ons op de *doorontwikkeling van de gezondheidszorg en het brede sociaal domein*. Dat is ons doel. Daartoe kiezen we de rol van *onafhankelijk verbinder* tussen inwoners, organisaties en overheden en zijn we gericht op *het delen van kennis en ervaring*. Om deze rol goed te kunnen vervullen zetten we in op vijf typen activiteiten:

- **Onafhankelijke dienstverlening aan (groepen) inwoners en organisaties**
- **Het verzamelen, in beeld brengen en delen van kennis en ervaring**
- **Het versterken van werkgevers en organisaties in hun regionale opgave**
- **Het versterken van formele en informele netwerken**
- **Het bijdragen aan (ook domein overstijgende of innovatieve) ontwikkeltrajecten of uitvoeren van experimentele projecten**

Deze rol past bij ons DNA. We beschikken over een sterk en fijnmazig netwerk in de regio. We

staan daarbij naast inwoners. We kennen ook de uitdagingen van organisaties. We hebben een hands-on mentaliteit. En we hebben door de jaren heen altijd een oriëntatie gehad op nieuwe ontwikkelingen. Maar het vraagt ook meer focus en competentieontwikkeling. Want deze elementen komen nog onvoldoende uit de verf. De transformatie van provinciale steunfunctie naar strategisch partnerschap zal geleidelijk gaan.

→ Werkwijze

We richten ons op een programmatische aanpak rond drie kernthema's:

- **Positieve Gezondheid**
- **Versterking van Inwoners**
- **Arbeidsmarkt en Onderwijs**

Deze drie kernthema's hebben we gekozen op basis van gesprekken met overheden en organisaties in het sociaal domein. We kiezen voor deze programmatische aanpak om verschillende redenen:

- **Het zorgt voor samenhang tussen onze activiteiten**
- **Het zorgt voor herkenbaarheid en zichtbaarheid van onze inzet**
- **Het zorgt voor aansluiting bij beleidskeuzes van overheden en organisaties**
- **Het structureert de interne organisatie en geeft richting**

We worden selectiever maar daardoor ook sterker in de trajecten en projecten die we

oppakken. Ze moeten passen in lopende programma's of aanleiding zijn om een nieuw programma te starten (met daarbij de daarvoor benodigde middelen). We starten ook niet zomaar nieuwe programma's. Programma's moeten passen bij de rol zoals we die hierboven hebben geformuleerd. Het vraagt ook een nauwe samenwerking met andere regionale stakeholders (zoals de werkplaats sociaal domein, de GGD, Horizon Flevoland en Sportservice Flevoland). Enerzijds om te voorkomen dat we dingen dubbel doen en anderzijds om elkaar te versterken.

→ Samenwerking met gemeenten

De samenwerking met gemeenten is de afgelopen jaren niet altijd soepel verlopen. Daar ligt een opgave voor CMO Flevoland. Onze drie kernthema's hebben we gekozen op basis van een nu nog beperkte inventarisatie naar behoeften bij onze stakeholders. Het is belangrijk de gekozen programma's verder in te vullen aan de hand van concrete behoeften van gemeenten. Ten tijde van het opstellen van dit jaarplan is er op basis van gesprekken een eerste beeld ontstaan van die behoeften. Met gemeenten is afgesproken om in maart 2020 onze ideeën voor doorontwikkeling te presenteren en te bespreken in het BOSD. Er is dan voor gemeenten ook gelegenheid om inhoudelijk aan te haken op programma's en om wensen neer te leggen. De vaste 200 uur die beschikbaar was voor gemeentelijke inzet door CMO Flevoland komt te vervallen. Met de provincie bespreken we de mogelijkheid om het binnen de programma's voor gemeenten en organisaties mogelijk te maken om cofinanciering voor nieuwe projecten en activiteiten te krijgen

in de vorm van inzet door CMO Flevoland. Het criterium is dat de kennis en ervaring die wordt opgedaan ook nuttig is en beschikbaar wordt gesteld aan anderen. De cofinanciering dekt dan maximaal 50% van de totale ureninzet door CMO Flevoland op het project, inclusief onze inzet op kennisdeling. We willen deze werkwijze in 2020 geleidelijk en in samenspraak met onze stakeholders ontwikkelen en benoemen daarom nu nog geen verdere criteria.

→ Governance

CMO Flevoland is op dit moment een stichting met een bestuur en een directeur. Het Ministerie van VWS dringt bij RegioPlus (het landelijke samenwerkingsverband van werkgeversorganisaties in Zorg en Welzijn) aan op omvorming van werkgeversorganisaties naar een Raad van Toezichtmodel. Bij de nieuwe positionering en rol van CMO Flevoland is een Raad van Toezichtmodel ook meer passend. Daarom zal CMO Flevoland per 1 juli 2020 een statutaire wijziging doorvoeren waardoor het huidige bestuur wordt omgevormd tot Raad van Toezicht en de huidige directeur tot directeur bestuurder. Bestuur en toezicht worden zo gescheiden. CMO Flevoland wil zich inhoudelijk en in haar doorontwikkeling laten voeden door haar stakeholders. Om een goede verbinding en afstemming te waarborgen wil ze een multi-stakeholder Raad van Advies instellen. Het zou heel mooi zijn als deze Raad van Advies minimaal bestaat uit vertegenwoordigers van werkgevers, overheden en inwoners. Deze Raad van Advies kan gevraagd en ongevraagd advies geven en wordt betrokken bij de programmatische keuzes en de doorontwikkeling van de organisatie.

Programma Positieve Gezondheid

Het programma Positieve Gezondheid is een provinciale beweging die wij samen met andere partijen faciliteren. Een belangrijk deel van onze inzet gaat naar dit programma en daarnaast hebben we een aantal projecten met vooral gemeenten die aanhaken bij deze beweging. Wat behelst het programma? Onze gezondheidszorg is in sterke mate gericht op ziekte en zorg. Bij Positieve Gezondheid ligt het accent op een bredere kijk naar mensen. Op zowel de lichamelijke als de psychosociale kant van mensen, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt. Sinds 2019 heeft CMO Flevoland binnen de regionale beweging een nauwe samenwerking met de provincie en de organisaties GGD Flevoland, Proscop en IVN. CMO Flevoland levert net als de anderen een bijdrage aan het verder op gang brengen, het samen ontwikkelen en leren in de beweging. Elke partij brengt zijn eigen kennis mee en legt verbinding naar andere partijen.

Begin 2019 is, vanuit de regionale beweging Positieve Gezondheid, een grote Kick-off bijeenkomst georganiseerd. De focus lag op bekendmaking van het gedachtegoed en elkaar inspireren en enthousiasmeren. Hierna is gestart met het uitbouwen van de beweging. Nu, in het najaar van 2019, zijn keuzes gemaakt voor het verder uitbouwen van de regionale beweging. De projectgroep

zal vanaf 2020 overgaan in een programmateam waaraan CMO Flevoland een grote bijdrage blijft leveren. Daarnaast blijft CMO Flevoland in 2020 haar rol in de werkgroep communicatie vervullen. En tot slot blijven we ook in 2020 beschikbaar voor concrete projecten die in het kader van de beweging Positieve Gezondheid al dan niet met partners worden uitgevoerd. Het strategisch doel van de beweging is dat Flevoland vitaler en gezonder zijn en hierover eigen regie voeren. De operationele doelen waar in 2020 een start mee wordt gemaakt zijn:

- **Meer professionals en beleidsmakers zijn actief met het gedachtegoed van Positieve Gezondheid (focus op preventie en gezondheidsbevordering).**
- **Meer inwoners gaan zelf aan de slag met het bevorderen van hun eigen gezondheid en sociale veerkracht.**
- **Meer organisaties buiten de sector van zorg, welzijn en gezondheid leveren een bijdrage aan de gezondheid in Flevoland.**
- **De zorginfrastructuur is beter ingericht op preventie en gezondheidsbevordering, meer randvoorwaarden zijn gewaarborgd.**
- **Er is meer bekend over wat wel en niet werkt en welke initiatieven bestaan op het gebied van preventie en gezondheidsbevordering in Flevoland.**

Concrete projecten die aansluiten bij onze inzet voor het provinciale programma zijn:

Aanpak Eenzaamheid Lelystad

In de Ronde Tafel Eenzaamheid Lelystad geven de Lelystadse partijen samen vorm aan de aanpak van eenzaamheid. Deelnemende partijen zijn onder meer: MDF, Woonzorg Flevoland, Humanitas, Welzijn Lelystad, de Kubus, Leger des Heils, Jongeren maken de Stad, Lelystadse Uitdaging, IDO en GGZ in de wijk. Eenzaamheid staat binnen de deelnemende organisaties op de agenda en in overleg met de gemeente voeren zij concrete acties uit gericht op preventie, signaleren en het aanpakken van eenzaamheid. Hiertoe zijn verschillende werkgroepen actief. De partijen die deelnemen aan de Ronde Tafel voelen zich samen eigenaar. CMO vervulde de rol van onafhankelijk procesbegeleider in het project Eenzaamheid Lelystad in 2019, in nauwe samenwerking met de gemeente Lelystad. In 2020 willen we deze samenwerking graag voort zetten.

Stip op de Horizon

In 2019 heeft CMO Flevoland zich in de gemeenten Noordoostpolder en Urk ingezet voor het anders organiseren van dagactiviteiten voor inwoners. CMO Flevoland heeft daarin een faciliterende rol in uitwisselingsgesprekken tussen de gemeente Noordoostpolder, gemeente Urk en de twee betrokken welzijnsorganisaties. De gemeenten zijn bezig met doorontwikkeling van de

dagbesteding waarbij veel meer uitgegaan wordt van het welzijn van mensen dan van een indicatie die gaat over een beperking. Deze uitwisselingsgesprekken waren gericht op het delen van kennis en ervaring, het verkrijgen van inzicht in elkaars ambities en ontwikkelmogelijkheden in de uitvoering van 'zinnvolle dagbesteding' voor inwoners. Als vervolg op deze eerdere uitwisseling is CMO Flevoland met de gemeente Noordoostpolder in gesprek over een onafhankelijke ondersteunings- en adviesrol. Centraal staat daarbij hoe de gemeente Noordoostpolder om kan gaan met dit vraagstuk en de ontwikkeling toekomstbestendig kan maken. Ook in een concrete pilot zou CMO een rol kunnen spelen. Dit alles vanuit een onafhankelijke rol van verbinding tussen gemeente, welzijnsorganisatie en de inwoners.

Programma versterking inwoners

Dit programma richt zich op het versterken van inwoners en inwoners-initiatieven. Een van de uitgangspunten in de transformatie van het sociaal domein is dat zorg en ondersteuning meer moet aansluiten bij het dagelijks leven van mensen. Dat daardoor de zorg ook in de toekomst betaalbaar blijft. Dat het vergroten van het welzijn van inwoners daaraan een bijdrage kan leveren. En dat burgerinitiatieven daarbij belangrijk zijn. Dat gaat over het realiseren van gelijkwaardig burgerschap voor alle inwoners. En over invloed hebben op en je eigenaar voelen van je directe leefomgeving. Dat gaat over 'het leven op ooghoogte' en over inclusie. Maar het gaat ook over de weg vinden naar de juiste zorg en ondersteuning. En over je eigen ervaringen daarmee inzetten voor anderen.

Met dit programma zetten we het perspectief van de inwoners van Flevoland centraal. We zetten in op het versterken van burgerinitiatieven en burgerparticipatie door regionale uitwisseling van netwerk, kennis en ervaring. Daarnaast willen we beleidsmakers en organisaties helpen dit inwonersperspectief te betrekken bij planontwikkeling en uitvoering. Niet omdat zij zelf geen zicht hebben op hun inwoners, cliënten of patiënten. Wel omdat voor gelijkwaardige participatie een

onafhankelijk verbinder van waarde kan zijn. En ook omdat ervaringen in de ene gemeente of organisatie een andere gemeente of organisatie kunnen helpen. En tot slot omdat een vernieuwende aanpak ook vernieuwing in lokale samenwerking kan veroorzaken. Daarbij zijn we altijd aanvullend op hetgeen lokale partijen daarin al doen of ondersteunen we lokale partijen in hun structurele rol hierin.

Dit programma is nieuw, al zijn we op onderdelen ervan al wel actief. We gaan werken aan een nadere uitwerking van dit programma in afstemming met onze stakeholders. In dit hoofdstuk worden naast een aantal lopende projecten die onder dit programma vallen eerste suggesties gedaan voor de opzet van het programma en onze inzet daarvoor. Het programma valt uiteen in drie deelprogramma's: positieve gezondheid, individuele ondersteuning en ondersteuning aan groepen inwoners.

→ Deelprogramma Individuele Ondersteuning

CMO Flevoland voert al langere tijd onafhankelijke Cliëntondersteuning uit. We doen dit in opdracht van het zorgkantoor voor de WLZ en binnen enkele gemeenten ook voor het brede sociaal domein. Wij voorzien inwoners, patiënten en cliënten van informatie, advies en algemene ondersteuning die hun zelfredzaamheid en participatie vergroot. Zo dragen we bij aan een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen.

De essentie van cliëntondersteuning is dat iemand naast de cliënt staat en hem of haar met informatie, advies en voorlichting bij staat om een hulpvraag te verhelderen, de weg te vinden in een voor veel mensen complex stelsel en in het contact met gemeenten, zorgkantoren, instanties en aanbieders. Dat kan door professionals en ook door ervaringsdeskundigen.

Wij zouden onze dienstverlening aan gemeenten graag uitbreiden en meer samenwerken met andere lokale partners op dit terrein. We denken daarbij zelf aan aanvullende diensten zoals het inzetten van ervaringsdeskundigheid bij de verbetering van het zorgaanbod of aan een ombudsfunctie of klachtenfunctie in het sociaal domein. Onze kennis over het inzetten van ervaringsdeskundigheid kan ook waardevol zijn voor organisaties of gemeenten.

Komend jaar zouden wij een eerste stap willen zetten om beter in kaart te brengen wat de ervaringen zijn van inwoners die gebruik maken van zorg en welzijn. Wij gebruiken hiervoor de informatie die wijzelf en collega-organisaties verkrijgen vanuit ondersteuningsgesprekken. Er is behoefte bij overheden en organisaties om vroegtijdig signalen te krijgen waar zorg of ondersteuning niet soepel genoeg verloopt, bijvoorbeeld in de aansluiting tussen WLZ en WMO. Het rijk en gemeenten zoeken daar oplossingen voor. Ook in ons landelijke netwerk zijn wij betrokken bij het zoeken naar betere aansluiting. Voor het vinden van oplossingen is het nodig om te kunnen duiden waar de aansluiting verkeerd loopt. Komend jaar bekijken we eerst welke informatie precies beschikbaar is en hoe bruikbaar deze informatie is. Vervolgens stellen we een plan van aanpak op over hoe we deze informatie kunnen en willen benutten. Concrete projecten binnen dit deelprogramma zijn:

Onafhankelijke Cliëntondersteuning door professionals van Adviespunt Zorgbelang:

Wet Langdurige Zorg (WLZ)

Welke dienstverlening valt hieronder? Informatie en advies, hulp bij het kiezen van een zorgaanbieder, ondersteuning bij zorg(leef)plan, ondersteuning bij klachten en bemiddeling tussen de cliënt en zorgaanbieder. Daarvoor zijn wij vijf dagen per week bereikbaar voor alle inwoners van Flevoland.

→ Sociaal Domein

Gemeenten moeten vanuit de WMO, Jeugdwet en Participatiewet kosteloos onafhankelijke cliëntondersteuning aanbieden. Adviespunt Zorgbelang biedt in alle gemeenten in Flevoland algemene onafhankelijke cliëntondersteuning in aansluiting op de WLZ dienstverlening. In de gemeente Dronten levert Adviespunt Zorgbelang volledige cliëntondersteuning.

Bij vragen en klachten

Adviespunt Zorgbelang kan organisaties en gemeenten helpen met klachtenbehandeling door:

- Informatie en advies geven over rechten, plichten en klachtmogelijkheden
- Ondersteuning aan inwoners, patiënten of cliënten bij klachten
- Bemiddeling
- Signalering

*Onafhankelijke Cliëntondersteuning (OCO)
Almere*

OCO Almere is een lopend project waarin ervaringsdeskundigen inwoners ondersteunen bij gesprekken met gemeente en zorgaanbieders met als doel het verkrijgen van de juiste zorg of ondersteuning. De vrijwilligers zijn Almeerders die goed weten hoe het voelt om te leven met een beperking of andere problemen. Er zijn negen convenantpartners met expertise op diverse terreinen zoals autisme, lichamelijke beperkingen

en niet aangeboren hersenletsel. Door de pilot wordt burgerkracht versterkt. Organisaties en inwoners komen meer en vaker met elkaar in contact. Signalen uit de praktijk worden aangekaart bij de Gemeente Almere, waardoor beleidsbeïnvloeding plaatsvindt. Almere is vernieuwend met deze manier van werken. De kennis en ervaring uit dit project brengen we komend jaar in beeld voor andere gemeenten en zorg- en welzijn aanbieders.

→ Deelprogramma Versterken van groepen inwoners

In ons netwerk zien we veel (lokale) initiatieven van inwoners. Daarnaast zien we dat de provincie, gemeenten en organisaties burgers steeds meer willen betrekken bij planontwikkeling. We volgen wat er speelt in de provincie. We ondersteunen waar gevraagd met onze kennis en ervaring. En we verbinden partijen zodat ze zelf tot uitwisseling van kennis en ervaring kunnen komen. Daarmee versterken we lokale én regionale ontwikkelingen. En daarmee verbinden we de 'spontane' samenleving aan de georganiseerde.

De vraag is hoe kunnen inwoners meedoen en meedenken?

Meedoen

Meedoen gaat over het participeren van groepen inwoners in ontwikkelingen die overheden of organisaties inzetten. Meedoen gaat ook over eigen initiatieven van groepen inwoners. Om de ondersteuningsbehoefte

beter in beeld te krijgen gaan we in gesprek met burgerinitiatieven en brengen in kaart waar zij op regionaal niveau behoefte aan hebben als het gaat om netwerkontwikkeling en -uitwisseling. Dit doen we bijvoorbeeld met de Patiënten Federatie Flevoland maar ook met diverse Dorpsbelangen in Flevoland.

We gaan ook in gesprek met organisaties en overheden over waar hun behoefte ligt. Een heel andere invalshoek bijvoorbeeld biedt een programma als Lelystad Next Level. Daar zouden we kunnen bekijken of een methodiek als 'placemaking' kan bijdragen aan een meer integrale benadering van leefbaarheidsvraagstukken in wijk- en gebiedsontwikkeling. Organisaties kunnen we hulp aanbieden bij het structureel betrekken van het patiënt- of cliëntperspectief bij hun beleidsontwikkeling of uitvoering. Dat doen wij procesgericht zodat inbreng ook daadwerkelijk kan 'landen' in de eigen gemeentelijke of organisatieprocessen.

Ook zijn we betrokken bij de doorontwikkeling van Leader en het Fonds Leefbaarheid. Ook vanuit het oogpunt van gebiedsontwikkeling is het vraagstuk 'hoe je de doe-democratie doet' een essentieel element. Ook daarin wil CMO bekijken hoe ze kan bijdragen aan het verbinden van burgerinitiatieven aan meer geplande (grootschalige) ontwikkelingen. Of het nu gaat om een dorp, een wijk of een hele stad. Interessant is hoe je de ontwikkelkracht van kleine initiatieven kunt benutten in grootschalige ontwikkelingen.

Meedenken

Het netwerk van alle Adviesraden Sociaal Domein in Flevoland wordt ondersteund door CMO Flevoland. Hun doel voor 2020 is om bij regionale thema's een gezamenlijk standpunt in te nemen en ook op verzoek van de centrumgemeente advies uit te brengen. Cliëntenraden hebben daarnaast ook allemaal te maken met vraagstukken rond achterbanraadpleging en bijscholing. In afstemming met en in opdracht van gemeenten zou CMO Flevoland hierin een rol kunnen vervullen.

Om te zorgen dat ontwikkelingen van organisaties en overheden blijven aansluiten op initiatieven van inwoners participeren we in diverse regionale netwerken zoals het netwerk Dementie en het netwerk Niet Aangeboren Hersenletsel. Ook zijn we in gesprek met De Flevolandse Patiënten Federatie over samenwerking en onderlinge versterking.

Daarnaast werd vanuit gemeente Urk de suggestie gedaan om in te zetten op het meer betrekken van de gemeenteraad als volksvertegenwoordiger bij de opgave in het zorglandschap. Als onafhankelijke verbinder kunnen wij die rol pakken. Wellicht zijn hier meerdere gemeenten in geïnteresseerd zodat er echt tijd en budget is om hiervoor een frisse, vernieuwende aanpak te ontwikkelen.

Concrete projecten binnen dit deelprogramma zijn:

ExpEx Flevoland

ExpEx is een lopend project, voort gekomen uit de wens van het jeugdveld en Zorglandschap Flevoland Jeugd om meer gebruik te maken van ervaringsdeskundigheid in de jeugdhulp. ExpEx Flevoland wordt ingezet vanuit subsidie uit het Transformatiefonds. Het project valt onder de Flevo Jeugd Academie van Windesheim Flevoland. Naast inzet binnen de Flevo Academie Jeugd worden de ExpEx Flevoland vanuit de subsidie breed ingezet in de jeugdhulp in Flevoland.

Het doel van ExpEx Flevoland is het verbeteren van de jeugdhulp vanuit het perspectief van de jongeren zelf (de ervaringsdeskundigen). De meerwaarde van het project is dat het aanbod van jeugdhulp beter aansluit bij de belevingswereld van jongeren. ExpEx zijn Experienced Experts; getrainde jongeren die zelf ervaring hebben in de jeugdhulp. Zij dragen bij aan de transformatie van de jeugdhulp door projecten op te zetten, advies te geven en hun expertise te delen. Dit doen zij als maatje van jongeren, of als adviseur van instellingen en overheden.

ExpEx Flevoland is onderdeel van het programma 'Versterken Inwoners'. Belangrijke doelstellingen (o.a. binnen de pijler van de provincie 'Krachtige Samenleving') zijn onder meer het verhogen van de sociale veerkracht en participatiegraad, met speciale aandacht voor het benutten van talenten. Deze punten

komen sterk naar voren in de beweging die ExpEx Flevoland opzet; iets dat als zwakte zou kunnen worden bestempeld wordt gezien én omgezet tot kracht. De ExpEx vervullen een rol als 'hoopverlener'. Het effect van dit programmaonderdeel is tweeledig; enerzijds heeft het een positief effect op de ExpEx zelf, anderzijds leidt de inzet van ervaringsdeskundigheid tot een meer afgestemde zorg, die de Flevolandse jeugd die te maken heeft met jeugdhulp ten goede komt.

Daarnaast raakt het project ook aan belangrijke doelstellingen van het Programma Positieve Gezondheid. Denk daarbij aan veerkracht, participatie, zingeving en mentaal welbevinden.

Donatie op locatie

Het VSB fonds geeft financiële steun aan projecten die zich richten op actief burgerschap, waarbij mensen verantwoordelijkheid nemen voor anderen. CMO Flevoland brengt het fonds onder de aandacht bij inwoners met initiatieven. Ook adviseert CMO Flevoland het VSB Fonds over projectaanvragen.

**Convenant Informele
Zorg Gemeente Lelystad**

In het Convenant Informele Zorg zetten organisaties in zorg en welzijn zich in voor een optimale ondersteuning van mantelzorgers en voor het behoud en de facilitering van zorgvrijwilligers in de gemeente Lelystad. Dit doen zij door vier keer per jaar om de tafel te gaan. In werkgroepen behandelen en werken ze aan relevante thema's. CMO Flevoland neemt deel aan het overleg, geeft gevraagd/ongevraagd advies, faciliteert waar nodig, neemt deel aan werkgroepen en wisselt informatie uit.

Programma Arbeidsmarkt en Onderwijs

Dit programma bestaat uit de werkzaamheden die wij doen als werkgeversorganisatie aangevuld met projecten die liggen op het snijvlak van onze beide programma's of die anderszins binnen onze doelstelling passen. Het programma bestaat uit vier deelprogramma's: Kiezen en toeleiden, Leren en opleiden, Werken en behoud en Human Capital Agenda (HCA). De situatie in de regio Flevoland geeft aanleiding voor Zowelwerk om in 2020 bij te willen dragen aan de volgende arbeidsmarkt opgaven:

- Terugdringen tekorten;
- Vergroten instroom;
- Investeren in behoud;
- Minder uitval in het onderwijs, voldoende stageplaatsen;
- Duurzame inzetbaarheid;
- Innovatie: losse initiatieven verbinden en verder brengen.

Zowelwerk is een relatief kleine werkgeversorganisatie. Daardoor is het belangrijk te focussen en te kiezen voor gerichte activiteiten met veel impact. Gekozen wordt voor focus op de volgende punten in 2020:

- Versterken van het netwerk;
- Aansluiting bij de regionale Human Capital Agenda;
- Uitbouwen van de kennisfunctie over de arbeidsmarkt. Arbeidsmarkt-informatie benutten ten behoeve van beleidsontwikkeling in de regio;
- Versterking van de individuele en collectieve belangenbehartiging en inzet op ontwikkeling van de sector;
- Neerzetten van aanbod wat aansluit bij de vraag van de werkgevers, van hoge kwaliteit (liever iets minder, maar wel hoog gewaardeerde activiteiten);
- Benutten van het Regioplus netwerk voor de regio.

→ Deelprogramma Kiezen en toeleiden

Door de vergrijzing neemt de zorgvraag toe. Het aantal benodigde medewerkers in Zorg & Welzijn groeit daardoor. Het is van belang aan diverse doelgroepen voorlichting te geven over de kansen die het werken in de sector Zorg & Welzijn biedt.

De sector is veelzijdig en het is belangrijk dat de beeldvorming goed is, zodat geïnteresseerden een weloverwogen keuze kunnen maken. Het is van belang dat stakeholders in de regio elkaar weten te vinden en krachten bundelen.

Onderdelen binnen dit deelprogramma zijn:

Imago en voorlichting

Een eerlijk en aantrekkelijk beeld van de sector schetsen bij belangstellenden. Geïnteresseerden op weg helpen en waar van toepassing toeleiden naar een baan in Zorg & Welzijn. Activiteiten en communicatie zijn doelgroepgericht. Zo hebben we een loopbaanportal dat we gaan versterken, zetten we in op campagne, faciliteren we de Week van Zorg en Welzijn en ondersteunen we bijvoorbeeld young professionals en recruiters.

Netwerken en projectgroepen

Zowelwerk faciliteert netwerken en projectgroepen in de regio, opdat stakeholders met elkaar tot samenwerking kunnen komen, waardoor (potentiële) medewerkers de weg naar Zorg en Welzijnsorganisaties weten te vinden.

→ Deelprogramma Leren en Opleiden

Goed onderwijs vormt goede zorg- en welzijnsprofessionals. Bij zowel het reguliere onderwijs als de bij- en nascholing van werkenden is het van belang dat dit actueel, uitdagend en kwalitatief goed is. Dit vraagt om continue afstemming van het onderwijs op de trends en ontwikkelingen in zorg en welzijn.

Netwerken, agendavorming en subsidies

Het leggen van een stevige verbinding tussen zorg- en welzijnsorganisaties en het onderwijs (mbo en hbo), zodat onderwijs in gezamenlijkheid vorm gegeven wordt.

- Samenwerking tussen zorg- en welzijnsorganisaties en onderwijs versterken
- Nieuwe instroom van studenten naar de arbeidsmarkt in vernieuwende onderwijsconcepten
- Medewerkers stimuleren om zich een leven lang te ontwikkelen en zich bekwaam te voelen om hun vak uit te oefenen en mee te bewegen met veranderingen
- Voldoende en kwalitatief geschikte stageplekken voor alle studenten tijdens de opleiding

Onze activiteiten zijn naast het versterken van netwerken en gezamenlijke agendavorming ook gericht op kennisontwikkeling en op digivaardigheid in de zorg en we zetten in op voorlichting aan jongeren.

→ Deelprogramma Werken en behoud

Het werken in zorg en welzijn wordt door medewerkers vaak als zwaar ervaren, zowel fysiek als mentaal. Daarnaast moeten mensen steeds langer doorwerken. Het is daarom belangrijk dat medewerkers gezond en duurzaam inzetbaar zijn.

Duurzame inzetbaarheid en Vitaliteit

Zowelwerk inspireert leden (en hun medewerkers) en faciliteert het netwerk bij thema's als duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, werkplezier en employability. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillende doelgroepen. In dit verband houden wij ons bezig met de (landelijke) gezond-en-zeker-dag, met Blijfinzetbaar.nl, de sterk-in-je-werk-week, de 'Mantelzorg en werktool'. Ook beheren we het register Veilige Zorgrelatie en zijn we aanspreekpunt voor de regio.

→ Deelprogramma Human Capital Agenda

Een hoge arbeidsparticipatie zorgt voor versterking van de samenleving. De regio Flevoland zet in op een gezamenlijke Human Capital Agenda (HCA). Daarin wordt door overheden, onderwijs en ondernemers (triple helix) gewerkt aan een visie en aanpak om te komen tot een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt en om bestaand personeel zich verder te laten ontwikkelen. Ook de provincie zet hierop in. Conform haar ambities in het coalitieakkoord 2019 wil zij komen tot een verbreding in haar agenda na 2020.

Voor CMO is aansluiting bij de HCA belangrijk vanuit twee perspectieven. Vanuit het werkgeversbelang in Zowelwerk is er behoefte aan voldoende en wendbaar personeel. Daarop zetten we samen met onderwijs en overheden in. Vanuit inwonersbelang is het nodig dat mensen een baan hebben die bij hen past. Daarop zetten wij in vanuit het programma 'versterken inwoners'. Beide belangen liggen in elkaars verlengde, schuren soms maar kunnen bij gerichte investeringen ook meerwaarde opleveren. Komend jaar brengen we in kaart hoe we hierop de komende jaren kunnen investeren.

Concreet spelen er op dit terrein ook een aantal behoeften. Ten eerste heeft de provincie aan CMO Flevoland gevraagd om in de eerste helft van 2020 een rol te spelen in het ontwikkeltraject en verbreding rond

haar HCA. Mogelijk ligt er daarna ook in de verdere uitwerking, uitrol en/of uitvoering ervan een rol voor onze organisatie. In de eerste helft van 2020 zullen we samen met de provincie bekijken wat onze toegevoegde waarde hierin concreet kan zijn.

Ten tweede zet Win4all ook regionaal in op het overkomen van HRM knelpunten en zoekt daarmee aansluiting met Zowelwerk. Die verbinding maken we graag, mede omdat we ook breder inzetten op het versterken van het vestigingsklimaat voor nieuw personeel in de sector. Wij zijn eind oktober aangeschoven bij een bijeenkomst van Win4all en bekijken daarna waar verdere samenwerking iets kan opleveren. In 2020 gaan we met hetzelfde doel –hoe kunnen we elkaar versterken- in overleg met House of Skills in de Metropoolregio.

De gemeente Almere en de gemeente Lelystad hebben beide ook aangegeven interesse te hebben in samenwerking op dit terrein. Almere wil ons betrekken bij de Doe-Agenda 'Perspectief op werk'. Deze Doe-agenda zet in op een regionale aanpak om mensen toe te leiden naar werk in een vijftal sectoren waarvan de zorg er één is. Die wens is deels op tactisch en deels op projectmatig uitvoeringsniveau. Wij zijn in gesprek hoe we dit in kunnen vullen. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld aansluiting bij de coaching die wij bieden, aansluiting bij opleidingstrajecten van onze partners of een project in verbinding met positieve gezondheid.

Arbeid in de breedste zin van het woord immers, raakt voor veel mensen ook aan zingeving en zorgt voor veerkracht. Wij bekijken met onze kennis en ervaring met positieve gezondheid aan de ene kant en onze kennis van onderwijs en arbeidsmarkt in zorg en welzijn aan de andere kant of we nieuwe manieren kunnen ontwikkelen om mensen met een WW of bijstandsuitkering toe te leiden naar zorg en welzijn. Dit doen we samen met werkgevers en gemeenten. Een mogelijkheid is om vanuit de methodiek van positieve gezondheid in te zoomen op een integrale aanpak door Wijkteams en Werk & Inkomen voor kwetsbare inwoners. Deze integraliteit vraagt een andere manier van benaderen, van domein overstijgend naar mogelijke oplossingen kijken. De gemeente Almere heeft hier in twee wijken al ervaring mee opgedaan. Ook in Lelystad wordt gewerkt aan deze aanpak.

Afzonderlijke projecten

CMO Flevoland zal in de toekomst alleen projecten op pakken die passen binnen één van de programmalijnen. Met gemeenten en de provincie hebben we afgesproken dat we de lopende projecten die niet passen in de nieuwe programmalijnen eind 2020 zullen overdragen of afronden. Zo is er voor de gemeente nog voldoende tijd om een vervolg te kiezen.

Het betreft één project:

ESAR

CMO Flevoland heeft afgelopen jaar binnen meerdere gemeenten een faciliterende rol aangenomen richting ESAR gebruikers. CMO Flevoland fungeerde als aanspreekpunt voor vragen van (potentiële) gebruikers, leverde jaarverslagen aan en droeg zorg voor aansluitingen van nieuwe gebruikers.

Programmaondersteuning

Er zijn vier ondersteunende functies nodig om onze nieuwe werkwijze en onze programma's tot een succes te maken. De programma-gerichte ondersteunende functies worden organisatiebreed ingezet en betreffen communicatie, informatie, netwerk en innovatie. Deze onderdelen moeten nog stevig ontwikkeld worden. Dat vraagt inzet en betrokkenheid van adviseurs om dit zo passend mogelijk te maken. Uiteindelijk moeten deze ondersteuners eenvoudig een strategische rol kunnen pakken maar ook een stevige hands-on mentaliteit hebben. Zij ondersteunen programma's inhoudelijk maar dragen ook bij aan positionering van de organisatie als geheel.

Communicatie

Communicatie is om drie redenen essentieel om onze plannen te laten slagen. Het is ondersteunend aan onze herpositionering. Een onderdeel van ons meerjarenplan wordt een nieuw communicatieplan. Ondertussen willen wij komend jaar ook investeren in communicatie over onze producten en diensten. Het is tot slot ook ondersteunend aan onze nieuwe rol om kennis en ervaring te delen. Daartoe willen we onze communicatiekanalen ook beschikbaar stellen aan onze partners om hun kennis en ervaring te delen. Daartoe maken we bijvoorbeeld afspraken met de werkplaats Sociaal Domein.

Informatie

Om gericht arbeidsmarktbeleid te voeren voorzien we onze stakeholders van betrouwbare arbeidsmarktinformatie. Daar zorgen we jaarlijks voor maar de cijfers kunnen nog sterker regionaal vertaald, geanalyseerd en in beeld gebracht worden. Het gaat om zowel kwalitatieve als kwantitatieve duiding. Daar investeren we in.

De expertise die we in huis hebben als het gaat om data-analyse willen wij versterken en ook breder inzetten om, zoals eerder al benoemd ook bijvoorbeeld de data die verzameld worden bij onafhankelijke cliëntondersteuning te ontsluiten voor onze stakeholders. We brengen komend jaar in kaart wat daartoe de mogelijkheden zijn. Als het gaat om data verwerking bekijken we ook samen met de provincie en mogelijk met andere partners wat samenwerkingsmogelijkheden zijn. Dat is efficiënt en zo kunnen we voorkomen dat we dingen dubbel doen. Een bijzondere methode die we toepassen om informatie te verzamelen en te delen is storytelling. Deze expertise verbinden we steviger aan onze brede opgave om kennis en ervaring te delen.

Netwerk

Wij hebben een uitgebreid en fijnmazig netwerk in de gezondheidszorg en het sociaal domein in Flevoland. De kennis over dat netwerk is echter te gefragmenteerd aanwezig

in onze organisatie waardoor we niet structureel de verbindingen leggen tussen netwerkpartners die daar belang bij zouden kunnen hebben. Komend jaar zullen we een interne investering doen om hierin een stevige verbetering aan te brengen.

Zowel vanuit operationeel als vanuit strategisch oogpunt wil CMO Flevoland ook -waar gewenst door stakeholders- aanschuiven bij bestaande overlegstructuren van overheden, organisaties en inwoners. Enerzijds om de invulling van programma's goed aan te laten sluiten bij de dagelijkse dynamiek en actuele ontwikkelingen in het sociaal domein. Zo wil CMO Flevoland bijvoorbeeld graag aanschuiven bij het Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF). Het RWF is van belang om met andere partijen te komen tot een aanpak voor de arbeidsmarkttekorten in zorg en welzijn en voor samenwerking rond de HCA.

De tekorten op de arbeidsmarkt zijn groot en houden aan. De aanpak van deze tekorten vraagt om stevige samenwerking en daarom zijn in het hele land RAAT netwerken gestart. In Flevoland zijn wij als werkgeversorganisatie initiatiefnemer en faciliteren wij dit netwerk. RAAT Flevoland staat voor alle collectieve (groot en klein) en individuele activiteiten en acties in Flevoland gericht op het terugdringen en waar mogelijk voorkomen van de tekorten op de arbeidsmarkt van zorg en welzijn. Ophalen en delen van good practices

zowel regionaal als landelijk is een belangrijk component.

Innovatie

De gezondheidszorg en het sociaal domein zitten midden in een grote transformatie en doorontwikkeling van de sector. Dat vraagt veel innovatiekracht bij (actieve) inwoners, organisaties en overheden. Daarnaast zijn er grote domein overstijgende vraagstukken zoals de energietransitie, arbeidsmarktontwikkelingen en de woonopgave die raken aan ontwikkelingen in het brede sociaal domein.

Bij onze rol om kennis en ervaring te delen en het netwerk te verbinden hoort dat je af en toe voor de troepen uit loopt en daarmee anderen inspireert en meeneemt. Ook deze rol willen we organisatiebreed ontwikkelen. Daarvoor organiseren we komend jaar twee events die aansluiten op onze programma's en waar we voor al onze stakeholders inspiratie en onderlinge uitwisseling willen bieden.

